

JÓZEF CZECHOWICZ

Sen

JÓZEF CZECHOWICZ

NIC WIĘCEJ

sen

ziemio wonna winna i łunna
bita mrokiem nocy szklanej
śpiewem dzwonów dzwonna burgundia¹
durzy czarem snów porannych

Ziemia

Sen

był ciemny po niwach tupał ulewą
potem bębnił bębnił w napiętą przedmieść pustkę
a wymykał się zwinnie lampom ceniom
wieloręcznym drzewom
sypiąc bezdźwięczny pieniądz
szklisty boraks² lęku złego łuskę

Strach

jeżeli nie podbiegnie do wodotrysku nie
samo mu się nachyla lustrzane dno kwaciarni
a on obuchem³ w szybę
gwizdnęły gwiazdy w szkle
uch pękło i to jak w poprzek w głąb i wzdłuż

no teraz jeszcze czarniej
tyle tylko że w zapachu róż

tancerkę skąd znów tancerka wiatrem wysoko nad bruk
tancerka właściwie tancerz ministrant w złotogłowie⁴ chłopię
ten ciemny ten dudniący potoczył mu się do stóp
snopem
po obydwu szedł blask bo to był kwadrans rosy
w rosie w blasku ptaki krakały jak podpalony las
nie wstaniesz nie będziesz mógł

Świt

złotogłów coraz wyżej słabo jaśniej w górze
i dobrze tak fala półkolami zalewała miasto emalią
piana u klamek i szyb i biały szum na marmurze
będzie gdzie rosnać koralom
gdy firmament⁵ od wód oddzieli struna
smuga cienia wiotsza⁶ niż tego snu konstrukcje

na wysokości świetlany punkt świetlik ministrant frunął
na toni chyba już nic aha płatek nasturcji

¹Burgundia — kraina historyczna i region administracyjny we Francji. [przypis edytorski]

²boraks — minerał stosowany m.in. w przemyśle szklarskim, kosmetyce i lecznictwie. [przypis edytorski]

³obuch — tępo zakończona część niektórych narzędzi (np. siekiery) położona po przeciwnej stronie niż ostrze. [przypis edytorski]

⁴złotogłów — jedwabna, ze złotą nicią, tkanina. [przypis edytorski]

⁵firmament — niebo. [przypis edytorski]

⁶wiotsza — popr.: bardziej wiotka. [przypis edytorski]

ziemia dzwonna głosami dzwonnicy
dźwięki w stuleciach niezmiennie
sny nad ranne bory sosenne
pod brzaskiem przedświt goni

a ja gdzie jestem ja pod siecią promienistą
która pulsuje łagodnie wówczas gdy światło przygasa
leżę na złotej ikonie
na łono przyjął mnie chłodne porfirogeneta⁷ chrystus
wielkim znużeniem rubinów opasał
rubiny nieszlifowane ciekłą po dłoniach po skroni
w przepaściach ciszy odrywa się pierwszy kształt
jest to obraz człowieka i snu i słowa wyśpiewanego
dlaczego leżę tu i razem odpływam wzwyż
dlaczego on będzie tam a ja na blachach ikony
w głębinie ciszy
na piersi czy naprawdę na piersi ciemnoczerwonej

Krew

odpływa nowy mój kształt znów jeden znowu znów
tak właśnie banie powietrza płyną z dna stawu pod nów
byłabym leżąc tak pełen duchów jak spichrz
w niezrozumiałej z nimi żyjąc paraleli⁸
patrzę słucham bledsze się stają blaski powietrza głuź
rubinowy urasta liść
nie w gąszczu na bandaża bieli

Śmierć, Duch

głowa głowa
po nocy słońce na oczach muskało brew
brew ziemi sennej w kołysance drzew
ziemi sennej w drzewach gonnych⁹ stupokłonnych

Ziemia, Przyroda
nicożywiona

od szkarłatu obłoków tak łunna
szklannym brzękiem cudów podchmurna
w winnibraniach budzi się wonnych

ziemia

---

⁷*porfirogeneta* (z gr. *porphýra*: purpura oraz *gennētós*: urodzony) — tytuł w greckojęzycznym Cesarstwie Wschodniorzymskim (ze stolicą w Konstantynopolu), nadawany synowi urodzonemu po wstąpieniu ojca na tron. [przypis edytorski]

⁸*paralela* — podobne cechy również ich zestawienie; paralelne: równorzędny, równoczesny. [przypis edytorski]

⁹*gonny* — tutaj: wysoki, prosty. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/nic-wiecej-sen>

Tekst opracowany na podstawie: Józef Czechowicz, Nic więcej, wyd. Księgarnia F. Hoesicka, Warszawa 1936.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN. Utwór powstał w ramach "Planu współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 roku" realizowanego za pośrednictwem MSZ w roku 2014. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o "Planie współpracy z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r."

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Hanna Zając, Katarzyna Dug, Marta Niedziałkowska, Paulina Choromańska.

Okładka na podstawie: Maggie-Me@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając zbiórkę na stronie wolnelektury.pl.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).